

GRIEKENLAND

Joseph Stiglitz over Grieks referendum: “Ik weet wel hoe ik zou stemmen”

Niet zozeer Griekse politici, maar West-Europese banken en politici hebben de Griekse crisis veroorzaakt, zegt econoom Joseph Stiglitz, winnaar van de Nobelprijs Economie 2001. De organisatie CorpWatch is het met hem eens.

IPS

vrijdag 3 juli 2015

Vindt u dit artikel de moeite? Geef ons dan uw fair share.

10€

7.5€

25€

VRIJE BIJDRAGE

MAANDELIJKS

STEUN ONS

Joseph Stiglitz (WikiMedia Commons)

Zondag 5 juli 2015 vindt het Griekse referendum plaats over het laatste voorstel bezuinigingen van de EU. Griekenland moet 323 miljard euro aan leningen afbetalen, zo groot 175 procent van het jaarlijks bruto bnp. De EU en het IMF willen hier alleen bij helpen in de vorm van nieuwe leningen, als Griekenland een diepgaand pakket van hervormingen en bezuinigingen accepteert.

Duitse en Franse banken

Voor het grote publiek lijkt het misschien simpel: dit is gewoon de laatste ronde in een keiharde onderhandeling met een koppig land. Zo makkelijk is het niet, schreef Joseph Stiglitz, voormalig hoofdeconoom van de Wereldbank en Nobelprijswinnaar 2001, deze week in een aantal Europese kranten. I

In werkelijkheid
gaat dit
referendum

(cartoon CorpWatch)

volgens hem
over macht en
democratie.

"Laten we duidelijk zijn: bijna niets van het enorme bedrag dat aan Griekenland is geleend is daar feitelijk heengegaan", schrijft hij. "Het is naar private schuldeisers gegaan, waaronder Duitse en Franse banken."

Het rapport *The Eurozone Profiteers* van de organisatie CorpWatch, wierp in november 2013 al zijn licht op deze kwestie. Ja, bepaalde corrupte Grieken hebben inderdaad onhoudbaar veel geld geleend in het verleden. Maar, aldus het rapport, de banken die deze leningen verstrekten, waren zeer roekeloos door niet de normale financiële garanties te eisen en ze werden daartoe aangemoedigd door de Europese bureaucraten zelf. De financiële sector moest immers de concurrentie met de Angelsaksische banken aan gaan, vond Brussel.

Succesvol

De ongeveer vierduizend Duitse banken, die allemaal andere activiteiten hadden en daar relatief kleine winsten op behaalden, moesten net zo succesvol gaan worden als de vier megabanken van Groot-Brittannië. Brussel stimuleerde de Duitse overheid om de grootste van hun banken mee te laten doen in deze markt en de staatsgaranties af te schaffen.

Zo begon de Franse premier Jacques Chirac eind jaren 1980 met zijn beleid om banken te privatiseren om dezelfde reden: concurrentieel worden. "Concurrentie beloont efficiëntie", zei het toenmalige lid van de Europese Commissie voor Europese concurrentie, Mario Monti, in 1997. "Het zal druk zetten op minder 'goed' presterende bedrijven en op sectoren die al aan structurele problemen te lijden hebben."

'Goedkoop' krediet

Om daadwerkelijk winst te maken met de enorme hoeveelheden kapitaal die ze ter beschikking hadden, keken de Franse en Duitse banken naar Zuid-Europa. Daar waren de rentes toen heel hoog, rond 14 procent. Goedkoop krediet uit het noorden, voor soms wel 4 procent, was daar heel welkom.

De hogere middenklasse in Spanje, Griekenland en Ierland profiteerde enorm van de enorme sommen geld die in peperdure infrastructuurprojecten werd gestoken. Duitse banken leenden in totaal 634 miljard euro aan Griekenland, Ierland, Italië, Portugal en Spanje voor december 2009. De Franse banken BNP Paribas en Crédit Agricole in Frankrijk leenden maar liefst 430 miljard euro aan dezelfde landen.

In feite gebeurde er hetzelfde met huiseigenaars in de VS: er werden veel te veel leningen verstrekt aan leners die dat in geval van economische tegenspoed helemaal niet konden terugbetalen. Volgens CorpWatch moet dus niet alleen Griekenland met de billen bloot, maar evengoed ook de bankiers die hier van hebben geprofiteerd, bovendien zeker ook de Europese politici die het idee hebben gepromoot dat iedereen ervan zou profiteren als banken meer met elkaar zouden moeten gaan concurreren.

Rampzalig

Volgens Joseph Stiglitz heeft Europa samen met het IMF ook nog eens een "rampzalig" antwoord bedacht op de problemen die door de crisis ontstonden. Door het sinds 2010 door de Eurogroep opgelegde bezuinigingsprogramma hebben de Grieken een kwart van hun bnp verloren. De jeugdwerkloosheid ligt nu op meer dan 60 procent.

"Het is onthutsend dat de trojka van de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank en het IMF hier niets van heeft geleerd en nog steeds eist dat Griekenland een jaarlijks begrotingsoverschot realiseert van 3,5 procent tegen 2018." Economen in de hele wereld weten dat dit de crisis alleen maar gaat verergeren, aldus nog Stiglitz.

Instemmen met de Europese eisen of niet, beide scenario's zijn riskant. JA stemmen betekent echter hoe dan ook doorgaan met de economische depressie. NEEN zeggen biedt in elk geval de kans dat Griekenland zijn eigen lot weer in de hand krijgt. Stiglitz: "Ik weet wel wat ik zou stemmen."

Bron: **Joseph Stiglitz: how I would vote in the Greek referendum**

Alles over Nieuw links in Europa

IPS

DE WEL VAARTS STAAT

29.05
-
27.09

Met werk van acht
hedendaagse
kunstenaars en
visueel materiaal
van vier Vlaamse
archieven

M HKA

Dit artikel verscheen op **DeWereldMorgen.be**

Link: <http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2015/07/03/joseph-stiglitz-over-grieks-referendum-ik-weet-wel-hoe-ik-zou-stemmen>

© IPS